

Foreløbig har vi ikke fået svar, men regeringen skylder os svar, og jeg håber, vi kan få dem i dag.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Da ordføreren på området ikke kan være til stede, skal jeg fremføre følgende:

Et flertal i Folketinget står over for at ville gennemføre en lov, der giver mulighed for at udsætte genmodificerede planter til kommerciel brug i Danmark. For at få tilladelse til det skal den genmodificerede plante gennem en række tests, der skal vise, hvilke risici der er forbundet med en udsætning. Overvejelserne skal gå på miljø, natur og sundhed, men loven har imidlertid et kæmpe hul.

Formentlig vil enhver producent af GMO-planter og -frø forvente, at en godkendelse giver ret til at sælge frø, som landmænd kan så i lighed med almindelig gammeldags såsæd. Hvis f.eks. Danisco får godkendt en GMO-foderroe, så ophører deres ansvar ifølge lovforslaget, når de har vist, at risiko for miljø, natur og sundhed er lille. Danisco skal ikke med det her lovforslag sørge for at vide, hvor der bliver sået GMO-foderroer. Danisco skal ikke kontrollere, hvorvidt deres produkt i dets anvendelse spreder sig til andre landmænds afgrøder.

Erfaringer fra bl.a. Canada, Mexico og Frankrig viser, at GMO-afgrøder har smittet ved pollen eller frøspredning over langt større afstande end forudset. Men selv hvis man mener, at spredning kan forhindres ved særlig dyrkningsteknik og skrappe sikkerhedsforanstaltninger, er forudsætningerne overhovedet ikke på plads i Danmark. Det gælder bl.a. en række uafklarede spørgsmål om mærkning og sporing af GMO, og det gælder risikoen for spredning.

Fødevarerministeren og miljøministeren varslar, at de vil behandle problemet ved til januar at udarbejde en strategi for håndtering af dyrkning med GMO, men vil ikke sige, hvad strategien skal indeholde. Vil den indføre afstandskrav, regler for ansvar, mulighed for, at landmænd skal nedlægge veto mod GMO, eller at kommuner kan forbyde GMO lokalt?

Vi risikerer, at der nu vedtages en lov, der giver de store gensplejningselskaber, især giganten Monsanto, men også danske firmaer mulighed for at få godkendt nye afgrøder, som slippes løs på de danske marker, uden at disse firmaer kan holdes ansvarlige for spredning til andre afgrøder. Det kan betyde økonomisk ruin for de økologiske jordbrugere, for her må der overho-

vedet ikke anvendes GMO i afgrøderne. Men også for konventionelle landmænd kan det være en trussel, hvis der sker en spredning i et omfang, så de godkendte bagatelgrænser overskrides.

Loven har som lov betragtet en række andre mangler. Der indføres ekstraordinære høringsprocedurer og etiske vurderinger, men det er uklart, hvilke kompetencer, hvilken indflydelse såvel særlige nedsatte råd som høringssvar vil have. Der henvises til, at høringsprocedurerne skal nedfældes i en kommende bekendtgørelse. Eftersom der lægges meget vægt på disse høringer i lovtæksten, ville det være godt, om der i det mindste lå et udkast til sådan en bekendtgørelse, før loven blev vedtaget.

Kl. 22.10

Forsigtighedsprincippet påstås at være bærende for loven. Derfor bør det være den oprindelige udformning af princippet, som indgår i lovtæksten.

Om godkendelsesprocessen mener Enhedslisten, at vi også er i alvorlig knibe med denne lov. Hvilke muligheder har vi for at forhindre udsættelse af en GMO, som Miljøministeriet ikke har tillid til? Total harmonisering indebærer, at Danmark skal acceptere godkendelser fra andre EU-lande efter en procedure, hvor Danmark og andre lande kan komme med indsigelser mod andre landes godkendelser. Men Kommissionen kan gennemtvinge godkendelsen, hvis blot der ikke er et kvalificeret flertal imod, dvs. med et mindretal af lande bag sig, og derfor kan vi i Danmark i sidste ende blive tvunget til at tillade udsætning af GMO, vi ikke har tillid til.

Det er godt, når De Radikale lægger sig på sinde at forbedre loven, når det gælder anvendelse af antibiotikaresistente markørgener. Mindre godt er det, at De Radikale ikke har overvejet, hvad GMO'er egentlig bruges til i virkelighedens verden. Fru Elsebeth Gerner Nielsen har udtalt til Politiken, at hun ikke er tilhænger af, at gensplejning bruges til at gøre planter resistente over for sprøjtemidler. Det burde De Radikale så stille krav om i loven, for virkeligheden er jo, at 89 pct. af de GMO-afgrøder, der dyrkes i dag, er fremstillet præcis med den evne at kunne tåle herbicider, langt de fleste af dem Roundup.

Enhedslisten indstiller på den baggrund forslaget til forkastelse. Vi har et ændringsforslag, som vi selvsagt selv støtter, og vi støtter det af De Radikale stillede ændringsforslag om at forbyde antibiotikaresistente markørgener.